विकिस्रोतः

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ/അധ്യായഃ 1 ആഭൂത സംപ്ലവാദ്യ വർണ്ണനം

~~സമാപ്തശ്ചായം തൃതീയഃ പാദഃ~~

അഥോത്തരഭാഗപ്രാരമ്ഭഃ

ശ്രുത്വാ പാദം തൃതീയം തു ക്രാന്തം സൂതേന ധീമതാ .

തതശ്ചതുർഥം പപ്രച്ഛുഃ പാദം വൈ ഋഷിസത്തമാഃ .. 3,1.1 ..

പാദഃ ക്രാന്തസ്തൃതീയോഽയമനുഷങ്ഗേണ നസ്ത്വയാ .

ചതുർഥം വിസ്തരാത്പാദം സംഹാരം പാരികീർത്തയ .. 3,1.2 ..

മന്വന്തരാണി സർവാണി പൂർവാണ്യേവാപരൈഃ സഹ .

സപ്തർഷീണാമഥൈതേഷാം സാംപ്രതസ്യാന്തരേ മനോഃ .. 3,1.3 ..

വിസ്തരാവയവം ചൈവ നിസർഗസ്യ മഹാത്മനഃ .

വിസ്തരേണാനുപൂർവ്യാ ച സർവമേവ ബ്രവീഹി നഃ .. 3,1.4 ..

സൂത ഉവാച

ഭവതാം കഥയിഷ്യാമി സർവമേതദ്യഥാതഥമ് .

പാദം ത്വിമം സസംഹാരം ചതുർഥം മുനിസത്തമാഃ .. 3,1.5

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ

1. അധ്യായഃ 1
2. അധ്യായഃ 2
3. അധ്യായഃ 3
4. അധ്യായഃ 4
5. അധ്യായഃ 5
6. അധ്യായഃ 6
7. അധ്യായഃ 7
8. അധ്യായഃ 8
9. അധ്യായഃ 9
10. അധ്യായഃ 10
11. അധ്യായഃ 11
12. അധ്യായഃ 12
13. അധ്യായഃ 13
14. അധ്യായഃ 14
15. അധ്യായഃ 15
16. അധ്യായഃ 16
17. അധ്യായഃ 17
18. അധ്യായഃ 18
19. അധ്യായഃ 19
20. അധ്യായഃ 20
21. അധ്യായഃ 21
22. അധ്യായഃ 22
23. അധ്യായഃ 23
24. അധ്യായഃ 24
25. അധ്യായഃ 25

..

മനോർവൈവസ്വതസ്യേമം സാംപ്രതസ്യ മഹാത്മനഃ .

വിസ്തരേണാനുപൂർവ്യാ ച നിസർഗം ശൃണുത ദ്വിജാഃ .. 3,1.6 ..

മന്വന്തരാണാം സംക്ഷേപം ഭവിഷ്യൈഃ സഹ സപ്തഭിഃ .

പ്രലയം ചൈവ ലോകാനാം ബ്രുവതോ മേ നിബോധത .. 3,1.7 ..

ഏതാന്യുക്താനി വൈ സമ്യക്സപ്തസപ്തസു വൈ പ്രജാഃ .

മന്വന്തരാണി സംക്ഷേപാച്ഛൃണുതാ നാഗതാനി മേ .. 3,1.8 ..

സാവർണസ്യ പ്രവക്ഷ്യാമി മനോർവൈവസ്വതസ്യ ഹ .

ഭവിഷ്യസ്യ ഭവിഷ്യം തു സമാസാത്തന്നിബോധത .. 3,1.9 ..

അനാഗതാശ്ച സപ്തൈവ സ്മൃതാസ്ത്വിഹ മഹർഷയഃ .

കൗശികോ ഗാലവശ്ചൈവ ജാമദഗ്ന്യശ്ച ഭാർഗവഃ .. 3,1.10 ..

ദ്വൈപായനോ വശിഷ്ടശ്ച കൃപഃ ശാരദ്വതസ്തഥാ .

ആത്രേയോ ദീപ്തിമാംശ്ചൈവ ഋഷ്യശൃങ്ഗസ്തു കാശ്യപഃ .. 3,1.11 ..

ഭരദ്വാജസ്തഥാ ദ്രൗണിരശ്വത്ഥാമാ മഹായശാഃ .

ഏതേ സപ്ത മഹാത്മാനോ ഭവിഷ്യാഃ പരമർഷയഃ .

സുതപാശ്ചാമിതാഭാശ്ച സുഖാശ്ചൈവ ഗണാസ്ത്രയഃ .. 3,1.12 ..

തേഷാം ഗണസ്തു ദേവാനാമേകൈകോ വിംശകഃ സ്മൃതഃ .

നാമതസ്തു പ്രവക്ഷ്യാമി നിബോധധ്വം സമാഹിതാഃ .. 3,1.13 ..

ഋതുസ്തപശ്ച ശുക്രശ്ച കൃതിർനേമിഃ പ്രഭാകരഃ .

പ്രഭാസോ മാസകൃദ്ധർമസ്തേജോരശ്മിഃ ക്രതുർവിരാട് .. 3,1.14 ..

അർചിഷ്മാൻ ദ്യോതനോ ഭാനുര്യശഃ കീർത്തിർബുധോ ധൃതിഃ .. 3,1.15 ..

വിംശതിഃ സുതപാ ഹ്യേതേ നാമഭിഃ പരികീർത്തിതാഃ .

26. അധ്യായഃ 26
27. അധ്യായഃ 27
28. അധ്യായഃ 28
29. അധ്യായഃ 29
30. അധ്യായഃ 30
31. അധ്യായഃ 31
32. അധ്യായഃ 32
33. അധ്യായഃ 33
34. അധ്യായഃ 34
35. അധ്യായഃ 35
36. അധ്യായഃ 36
37. അധ്യായഃ 37
38. അധ്യായഃ 38
39. അധ്യായഃ 39
40. അധ്യായഃ 40
41. അധ്യായഃ 41
42. അധ്യായഃ 42
43. അധ്യായഃ 43
44. അധ്യായഃ 44

പ്രഭുർവിഭുർവിഭാസശ്ച ജേതാ ഹന്താ രിഹാ ഋതുഃ .. 3,1.16 ..

സുമതിഃ പ്രമതിർദീപ്തിഃ സമാഖ്യാതോ മഹോ മഹാൻ .

ദേഹീ മുനിരിനഃ പോഷ്ടാ സമഃ സത്യശ്ച വിശ്രുതഃ .. 3,1.17 ..

ഇത്യേതേഹ്യമിതാഭാസ്തു വിംശതിഃ പരികീർത്തിതാഃ .

ദാമോ ദാനീ ഋതഃ സോമോ വിത്തം വൈദ്യോ യമോ നിധിഃ .. 3,1.18 ..

ഹോമോ ഹവ്യം ഹുതം ദാനം ദേയം ദാതാ തപഃ ശമഃ .

ധ്രുവം സ്ഥാനം വിധാനം ച നിയമശ്ചേതി വിംശതിഃ .. 3,1.19 ..

സുഖാ ഹ്യേതേ സമാഖ്യാതാഃ സാവർണ്യേ പ്രഥർമേതരേ .

മാരീചസ്യൈവ തേ പുത്രാഃ കശ്യപസ്യ മഹാത്മനഃ .. 3,1.20 ..

സാംപ്രതസ്യ ഭവിഷ്യന്തി ഷഷ്ടിർദേവാസ്തദന്തരേ .

സാവർണസ്യ മനോഃ പുത്രാ ഭവിഷ്യന്തി നവൈവ തു .. 3,1.21 ..

വിരജാശ്ചാർവരീവാംശ്ച നിർമോകാദ്യാസ്തഥാ പരേ .

നവ ചാന്യേഷു വക്ഷ്യാമി സാവർണേഷ്വന്തരേഷു വൈ .. 3,1.22 ..

സാവർണമനവശ്ചാന്യേ ഭവിഷ്യാ ബ്രഹ്മണഃ സുതാഃ .

മേരുസാവർണിതസ്തേ വൈ ചത്വാരോ ദിവ്യദൃഷ്ടയഃ .. 3,1.23 ..

ദക്ഷസ്യ തേ ഹി വൗഹിത്രാഃ ക്രിയായാ ദുഹിതുഃ സുതാഃ .

മഹതാ തപസാ യുക്താ മേരുപൃഷ്ഠേ മഹൗ ജസഃ .. 3,1.24 ..

ബ്രഹ്മാദിഭിസ്തേജനിതാ ദക്ഷേണൈവ ച ധീമതാ .

മഹർലോകം ഗതാ വൃത്താ ഭവിഷ്യാ മേരുമാശ്രിതാഃ .. 3,1.25 ..

മഹാനുഭാവാസ്തേ പൂർവം ജജ്ഞിരേ ചാക്ഷുഷേന്തരേ .

ജജ്ഞിരേ മനവസ്തേ ഹി ഭവിഷ്യാനാഗതാന്തരേ .. 3,1.26 ..

പ്രാചേതസസ്യ ദക്ഷസ്യ ദൗഹിത്രാ മനവസ്തു യേ .

സാവർണാ നാമതഃ പഞ്ച ചത്വാരഃ പരമർഷിജാഃ .. 3,1.27 ..

സംജ്ഞാപുത്രസ്തു സാവർണിരേകോ വൈവസ്വതസ്തഥാ .

ജ്യേഷ്ഠഃ സംജ്ഞാസുതോ നാമ മുർവൈവസ്വതഃ പ്രഭുഃ .. 3,1.28 ..

വൈവസ്വതേഽന്തരേ പ്രാപ്തേ സമുത്പത്തിസ്തയോഃ ശുഭാ .

ചതുർദശൈതേ മനവഃ കീർതിതാ കീർതിവർദ്ധനാഃ .. 3,1.29 ..

വേദേ സ്മൃതൗ പുരാണേ ച സർവേ തേ പ്രഭവിഷ്ണവഃ .

പ്രജാനാം പതയഃ സർവേ ഭൂതാനാം പതയഃ സ്ഥിതാഃ .. 3,1.30 ..

തൈരിയം പൃഥിവീ സർവാ സപ്തദ്വീപാ സപത്തനാ .

പൂർണം യുഗസഹസ്രം വൈ പരിപാല്യാ നരേശ്വരൈഃ .. 3,1.31 ..

പ്രജാഭിസ്തപസാ ചൈവ വിസ്തരസ്തേഷു വക്ഷ്യതേ .

ചതുർദ്ദശൈതേ വിജ്ഞേയാഃ സർഗാഃ സ്വായംഭുവാദയഃ .. 3,1.32 ..

മന്വന്തരാധികാരേഷു വർത്തന്തേഽത്ര സകൃത്സകൃത് .

വിനിവൃത്താധികാരാസ്തേ മഹാർലോകം സമാശ്രിതാഃ .. 3,1.33 ..

സമതീതാസ്തു യേ തേഷാമഷ്ടൗ ഷട്ച തഥാപരേ .

പൂർവേഷു സാംപ്രതശ്ചായം ശാസ്തി വൈവസ്വതഃ പ്രഭുഃ .. 3,1.34 ..

യേ ശിഷ്ടാസ്താൻപ്രവക്ഷ്യാമി സഹ ദേവർഷിദാനവൈഃ .

സഹ പ്രജാ നിസർഗേണ സർവാംസ്തേഽനാഗതാന്ദ്വിജഃ .. 3,1.35 ..

വൈവസ്വത നിസർഗേണ തേഷാം ജ്ഞേയസ്തു വിസ്തരഃ .

അനൂനാ നാതിരിക്താസ്തേ യസ്മാത്തർവേ വിവസ്വതഃ .. 3,1.36 ..

പുനരുക്തബഹുത്വാത്തു ന വക്ഷ്യേ തേഷു വിസ്തരമ് .

മന്വന്തരേഷു ഭാവ്യേഷു ഭൂതേഷ്വപി തഥൈവ ച .. 3,1.37 ..

കുലേകുലേ നിസർഗാസ്തു തസ്മാജ്ജ്ഞേയാ വിഭാഗശഃ .

തേഷാമേവ ഹി സിദ്ധ്യർഥം വിസ്തരേണ ക്രമേണ ച .. 3,1.38 ..

ദക്ഷസ്യ കന്യാ ധർമിഷ്ഠാ സുവ്രതാ നാമ വിശ്രുതാ .

സർവകന്യാവരിഷ്ഠാ തു ജ്യേഷ്ഠാ യാ വീരിണീസുതാ .. 3,1.39 ..

ഗൃഹീത്വാ താം പിതാ കന്യാം ജഗാമ ബ്രഹ്മണോഽതികേ .

വൈരാജസ്ഥമുപാസീനം ധർമേണ ച ഭവേന ച .. 3,1.40 ..

ഭവധർമസമീപസ്ഥം ദക്ഷം ബ്രഹ്മാഭ്യഭാഷത .

ദക്ഷ കന്യാ തവേയം വൈ ജനയിഷ്യതി സുവ്രതാ .. 3,1.41 ..

ചതുരോ വൈ മനൂൻപുത്രാംശ്ചാതുർവർണ്യകരാഞ്ഛുഭാൻ .

ബ്രഹ്മണോ വചനം ശ്രുത്വാ ദക്ഷോ ധർമോ ഭവസ്തദാ .. 3,1.42 ..

താം കന്യാം മനസാ ജഗ്മുസ്ത്രയസ്തേ ബ്രഹ്മണാ സഹ .

സത്യാഭിധ്യായിനാം തേഷാം സദ്യഃ കന്യാ വ്യജായത .. 3,1.43 ..

സദൃശാനൂപതസ്തേഷാം ചതുരോ വൈ കുമാരകാൻ .

സംസിദ്ധാഃ കാര്യകരണേ സംഭൂതാസ്തേ ശ്രിയാന്വിതാഃ .. 3,1.44 ..

ഉപഭോഗാസമർഥൈശ്ച സദ്യോജാതൈഃ ശരീരകൈഃ .

തേ ദൃഷ്ട്വാ താൻസ്വയംഭൂതാൻബ്രഹ്മവ്യാഹാരിണസ്തദാ .. 3,1.45 ..

സരംബ്ധാ വൈ വ്യകർഷന്ത മമ പുത്രോ മമേത്യുത .

അഭിധ്യായാത്മനോത്പന്നാനൂചുർവൈ തേ പരസ്പരമ് .. 3,1.46 ..

യോ യസ്യ വപുഷാ തുല്യോ ഭജതാം സതതം സുതമ് .

യസ്യ യഃ സദൃശശ്ചാപി രൂപേ വീര്യേ ച മാനതഃ .. 3,1.47 ..

തം ഗൃഹ്ണാതു സ ഭദ്രം വോ വർണതോ യസ്യ യഃ സമഃ .

ധ്രുവം രൂപം പിതുഃ പുത്രഃ സോഽനുരുധ്യതി സർവദാ .. 3,1.48 ..

തസ്മാദാത്മസമഃ പുത്രഃ പിതുർമാതുശ്ച വീര്യതഃ .

ഏവം തേ സമയം കൃത്വാ സർവേഷാം ജഗൃഹുഃ സുതാൻ .. 3,1.49 ..

ചാക്ഷുഷസ്യാന്തരേഽതീതേ പ്രാപ്തേ വൈവസ്വതസ്യ ഹ .

രുചേഃ പ്രജാപതേഃ പുത്രോ രൗച്യോ നാമാഭവത്സുതഃ .. 3,1.50 ..

ഭൂത്യാമുത്പാദിതോ യസ്തു ഭൗത്യോ നാമ കവേഃ സുതഃ .

വൈവസ്വതേഽന്തരേ ജാതൗ ദ്വൗ മനൂ തു വിവസ്വതഃ .. 3,1.51 ..

വൈവസ്വതോ മനുര്യശ്ച സാവർണോ യശ്ച വൈ ശ്രുതഃ .

ജ്ഞേയഃ സംജ്ഞാസുതോ വിദ്വാന്മനുർവൈവസ്വതഃ പ്രഭുഃ .. 3,1.52 ..

സവർണായാഃ സുതശ്ചാന്യഃ സ്മൃതോ വൈവസ്വതോ മനുഃ .

സാവർണമ നവോ യേ ച ചത്വാരസ്തു മഹർഷിജാഃ .. 3,1.53 ..

തപസാ സംഭൃതാത്മാനഃ സ്വേഷു മന്വന്തരേഷു വൈ .

ഭവിഷ്യേഷു ഭവിഷ്യന്തി സർവകാര്യാർഥസാധകാഃ .. 3,1.54 ..

പ്രഥമേ മേരുസാവർണേദക്ഷപുത്രസ്യ വൈ മനോഃ .

പരാമരീചിഗർഭാശ്ച സുധർമാണശ്ച തേ ത്രയഃ .

സംഭൂതാശ്ച മഹാത്മാനഃ സർവേ വൈവസ്വതേന്തരേ .. 3,1.55 ..

ദക്ഷപുത്രസ്യ പുത്രാസ്തേ രോഹിതസ്യ പ്രജാപതേഃ .

ഭവിഷ്യന്തി ഭവിഷ്യാസ്തു ഏകൈകോ ദ്വാദശോ ഗണഃ .. 3,1.56 ..

ഐശ്വരശ്ച ഗ്രഹോ രാഹുർവാകുർവംശസ്തഥൈവ ച .

പാരാ ദ്വാദശ വിജ്ഞേയാ ഉത്തരാംസ്തു നിബോധത .. 3,1.57 ..

വാജിപോ വാജിജിച്ചൈവ പ്രഭൂതിശ്ച കകുദ്യഥ .

ദധിക്രാവാ വിപക്വശ്ച പ്രണീതോ വിജയോ മധുഃ .. 3,1.58 ..

ഉതഥ്യോത്തമകൗ ദ്വൗ തു ദ്വാദശൈതേ മരീചയഃ .

സുധർമാണസ്തു വക്ഷ്യാമി നാമതസ്താന്നിബോധത .. 3,1.59 ..

വർണസ്തഥാഥഗർവിശ്ച ഭുരണ്യോ വ്രജനോഽമിതഃ .

അമിതോ ദ്രവകേതുശ്ച ജംഭോഽഥാജസ്തു ശക്രകഃ .. 3,1.60 ..

സുനേമിർദ്യുതയശ്ചൈവ സുധർമാണഃ പ്രകീർതിതാഃ .

തേഷാമിന്ദ്രസ്തദാ ഭാവ്യോ ഹൃദ്ഭുതോ നാമ നാമതഃ .. 3,1.61 ..

സ്കന്ദോഽസൗ പാർവതീയോ വൈ കാർതികേയസ്തു പാവകിഃ .

മേധാതിഥിശ്ച പൗലസ്ത്യോ വസുഃ കാശ്യപ ഏവം ച .. 3,1.62 ..

ജ്യോതിഷ്മാൻഭാർഗവാശ്ചൈവ ദ്യുതിമാനങ്ഗിരാസ്തഥാ .

വസിനശ്ചൈവ വാസിഷ്ഠ ആത്രേയോ ഹവ്യവാഹനഃ .. 3,1.63 ..

സുതപാഃ പൗലഹശ്ചൈവ സപ്തൈതേ രോഹിതേതരേ .

ധൃതികേതുർദീപ്തികേതുഃ ശാപഹസ്തനിരാമയാഃ .. 3,1.64 ..

പൃഥുശ്രവാസ്തഥാനീകോ ഭൂരിദ്യുമ്നോ ബൃഹദ്യശഃ .

പ്രഥമസ്യ തു സാവർണേർനവ പുത്രാഃ പ്രകീർതിതാഃ .. 3,1.65 ..

ദശമേ ത്വഥ പര്യായേ ധർമപുത്രസ്യ വൈ മനോഃ .

ദ്വിതീയസ്യ തു സാവർണേർഭാവ്യസ്യൈവാന്തരേ മനോഃ .. 3,1.66 ..

സുധാമാനോ വിരുദ്ധാശ്ച ദ്വാവേവ തു ഗണൗ സ്മൃതൗ .

ദീപ്തിമന്തശ്ച തേ സർവേ ശതസംഖ്യാശ്ച തേ സമാഃ .. 3,1.67 ..

പ്രാണാനാം യച്ഛ്രുതം പ്രോക്തം ഋഷിഭിഃ പുരഷേതി വൈ .

ദേവാസ്തേ വൈ ഭവിഷ്യന്തി ധർമപുത്രസ്യ വൈ മനോഃ .. 3,1.68 ..

തേഷാമിന്ദ്രസ്തഥാ വിദ്വാൻഭവിഷ്യഃ ശാന്തിരുച്യതേ .

ഹവിഷ്മാൻപൗലഹഃ ശ്രീമാൻസുകീർതിശ്ചാഥ ഭാർഗവഃ .. 3,1.69 ..

ആപോമൂർതിസ്തഥാത്രേയോ വസിഷ്ഠശ്ചാപവഃ സ്മൃതഃ .

പൗലസ്ത്യോഽപ്രതിമശ്ചാപി നാഭാഗശ്ചൈവ കാശ്യപഃ .. 3,1.70 ..

അഭിമന്യുശ്ചാങ്ഗിരസഃ സപ്തൈതേ പരമർഷയഃ .

സുക്ഷേത്രശ്ചോത്തമൗജാശ്ച ഭൂരിസേനശ്ച വീര്യവാൻ .. 3,1.71 ..

ശതാനീകോ നിരാമിത്രോ വൃഷസേനോ ജയദ്രഥഃ .

ഭൂരിദ്യുമ്നഃ സുവർചാശ്ച ദശൈതേമാനവാഃ സ്മൃതാഃ .. 3,1.72 ..

ഏകാദശേ തു പര്യായേ സാവർണേ വൈ തൃതീയകേ .

നിർവാണരതയോ ദേവാഃ കാമഗാ വൈ മനോജവാഃ .. 3,1.73 ..

ഗണാസ്ത്വേതേ ത്രയഃ ഖ്യാതാ ദേവാതാനാം മഹാത്മനാമ് .

ഏകൈകസ്ത്രിംശതസ്തേഷാം ഗണസ്തു ത്രിദിവൗകസാമ് .. 3,1.74 ..

മാസസ്യാഹാനി ത്രിംശത്തു യാനി വൈ കവയോ വിദുഃ .

നിർവാണരതയോ ദേവാ രാത്രയസ്തു വിഹങ്ഗമാഃ .. 3,1.75 ..

ഗണസ്തൃതീയോ യഃ പ്രോക്തേ ദേവതാനാം ഭവിഷ്യതി .

മനോജവാ മൂരൂർത്താസ്തു ഇതി ദേവാഃ പ്രകീർതിതാഃ .. 3,1.76 ..

ഏതേ ഹി ബ്രഹ്മണഃ പുത്രാ ഭവിഷ്യാ മാനവാഃ സ്മൃതാഃ .

തേഷാമിദ്രോ വൃഷാ നാമ ഭവിഷ്യഃ സുരരാട്തതഃ .. 3,1.77 ..

തേഷാം സപ്തഋഷീംശ്ചാപി കീർത്യമാനാന്നിവൗധത .

ഹവിഷ്മാൻകാശ്യപശ്ചാപി വപുഷ്മാംശ്ചൈവ ഭാർഗവഃ .. 3,1.78 ..

ആരുണിശ്ച തഥാത്രേയോ വസിഷ്ഠോ നഗ ഏവ ച .

പുഷ്ടിരാങ്ഗിരസോ ജ്ഞേയഃ പൗലസ്ത്യോ നിശ്ചരസ്തഥാ .. 3,1.79 ..

പൗലഹോ ഹ്യതിതേജശ്ച ദേവാ ഹ്യേകാദശേന്തരേ .

സർവവേഗഃ സുധർമാ ച ദേവാനീകഃ പുരോവഹഃ .. 3,1.80 ..

ക്ഷേമധർമാ ഗ്രഹേഷുശ്ച ആദർശഃ പൈണ്ഡ്രകോ മരുഃ .

സാവർണസ്യ തു തേ പുത്രാഃ പ്രാജാപത്യസ്യ വൈ നവ .. 3,1.81 ..

ദ്വാദശേ ത്വഥ പര്യായേ രുദ്രപുത്രസ്യ വൈ മനോഃ .

ചതുർഥോ രുദ്രസാവർണോ ദേവാംസ്തസ്യാന്തരേ ശൃണു .. 3,1.82 ..

പഞ്ചൈവ തുഗണാഃ പ്രോക്താ ദേവതാനാമനാഗതാഃ .

ഹരിതാ രോഹിതാശ്ചൈവ ദേവാഃ സുമനസസ്തഥാ .. 3,1.83 ..

സുകർമാണഃ സുതരശ്ച വിദ്വാംശ്ചൈവ സഹസ്രദഃ .

പർവതോഽനു ചരശ്ചൈവ അപാശുശ്ച മനോജവഃ .. 3,1.84 ..

ഊർജാ സ്വാഹാ സ്വധാ താരാ ദശേതേ ഹരിതാഃ സ്മൃതാഃ .

തപോ ജ്ഞാനീ മൃതിശ്ചൈവ വർചാ ബന്ധുശ്ച യഃ സ്മൃതഃ .. 3,1.85 ..

രജശ്ചൈവ തു രാജശ്ച സ്വർണപാദസ്തഥൈവ ച .

പുഷ്ടിർവിധിശ്ച വൈ ദേവാ ദശൈതേ രോഹിതാഃ സ്മൃതാഃ .. 3,1.86 ..

തുഷ്താദ്യാസ്തു യേ ദേവാസ്ത്രയ സ്ത്രിംശത്പ്രകീർതിതാഃ .

തേ വൈ സുമനസോ വേദ്യാന്നിബോധത സുകർമണഃ .. 3,1.87 ..

സുപർവാ വൃഷഭഃ പൃഷ്ടാ കപിദ്യുമ്നവിപശ്ചിതഃ .

വിക്രമശ്ച ക്രമശ്ചൈവ വിഭൃതഃ കാന്ത ഏവ ച .. 3,1.88 ..

ഏതേ ദേവാഃ സുകർമാണഃ സുതരാംശ്ച നിബോധത .

വർഷോ ദിവ്യസ്തഥാഞ്ജിഷ്ഠോ വർചസ്വീ ദ്യുതിമാൻകവിഃ .. 3,1.89 ..

ശുഭോ ഹവിഃ കൃതപ്രാപ്തിർവ്യാപൃതോ ദശമസ്തഥാ .

സുതാരാ നാമതസ്ത്വേതേ ദേവാ വൈ സംപ്രകീർതിതാഃ .. 3,1.90 ..

തേഷാമിന്ദ്രസ്തു വിജ്ഞേയോ ഋതധാമാ മഹായശാഃ .

ദ്യുതിർവസിഷ്ഠപുത്രസ്തു ആത്രേയഃ സുതപാസ്തഥാ .. 3,1.91 ..

തപോമൂർതിസ്ത്വാങ്ഗിരസസ്തപസ്വീ കാശ്യപസ്തഥാ .

തപോധനശ്ച പൗലസ്ത്യഃ പൗലഹശ്ച തപോരതിഃ .. 3,1.92 ..

ഭാർഗവഃ സപ്തമസ്തേഷാം വിജ്ഞേയസ്തു തപോധൃതിഃ .

ഏതേ സപ്തർഷയഃ സിദ്ധാ അന്ത്യേ സാവർണികേഽന്തരേ .. 3,1.93 ..

ദേവവാനുപദേവശ്ച ദേവശ്രേഷ്ഠോ വിദൂരഥഃ .

മിത്രവാന്മിത്രസേനോഽഥ ചിത്രസേനോ ഹ്യമിത്രഹാ .. 3,1.94 ..

മിത്രബാഹുഃ സുവർചാശ്ച ദ്വാദശസ്യ മനോഃ സുതാഃ .

ത്രയോദശേതു പര്യായേ ഭാവ്യേ രൗച്യേന്തരേ പുനഃ .. 3,1.95 ..

ത്രയ ഏവ ഗണാഃ പ്രോക്താ ദേവാനാം തു സ്വയംഭുവാ .

ബ്രഹ്മണോ മാനസാഃ പുത്രാസ്തേ ഹി സർവേ മഹാത്മനഃ .. 3,1.96 ..

സുത്രാമാണഃ സുധർമാണഃ സുകർമാണശ്ച തേ ത്രയഃ .

ത്രിദശാനാം ഗണാഃ പ്രോക്താ ഭവിഷ്യാഃ സോമപായിനാമ് .. 3,1.97 ..

ത്രയസ്ത്രിശ്ദ്ദേവതാ യാഃ പൃഥഗിജ്യാസ്തു യാജ്ഞികൈഃ .

ആജ്യേന പൃഷദാജ്യേന ഗ്രഹശ്രേഷ്ടേന ചൈവ ഹ .. 3,1.98 ..

യേ വൈ ദേവാസ്ത്രയസ്ത്രിംശത്പൃഥക്ത്വേന നിബോധത .

സുത്രാമാണഃ പ്രയാജ്യാസ്തു ആജ്യാശാ യേ തു സാംപ്രതമ് .. 3,1.99 ..

സുകർമാണോഽനുയാജ്യാഖ്യാഃ പൃഷദാജ്യാശിനസ്തു യേ .

ഉപയാജ്യാഃ സുധർമാണ ഇതി ദേവാഃ പ്രകീർത്തിതാഃ .. 3,1.100 ..

ദിവസ്പതിർമഹാസത്വസ്തേഷാമിന്ദ്രോ ഭവിഷ്യതി .

പുലഹാത്മജപുത്രാസ്തേ വിജ്ഞേയാസ്തു രുചേഃ സുതാഃ .. 3,1.101 ..

അങ്ഗിരാശ്ചൈവ ധൃതിമാൻ പൗലസ്ത്യോഽപ്യവ്യയസ്തു സഃ .

പൗലഹസ്തത്ത്വദർശീ ഛ ഭാർഗവശ്ച നിരുപ്സുകഃ .. 3,1.102 ..

നിഷ്പ്രകംപ്യസ്തഥാത്രേയോ നിർമോഹഃ കാശ്യപസ്തഥാ .

സുതപാശ്ചൈവ വാസിഷ്ഠഃ സപ്തൈതേ തു ത്രയോദശ .. 3,1.103 ..

ചിത്രസേനോ വിചിത്രശ്ച നയോ ധർമോ ധൃതോ ഭവഃ .

അനേകഃ ക്ഷത്രവിദ്ധശ്ച സുരസോ നിർഭയോ ദശ .. 3,1.104 ..

രൗച്യസ്യൈതേ മനോഃ പുത്രാ ഹ്യന്തരേ തു ത്രയോദശേ .

ചതുർദശേ തു പര്യായേ ഭൗത്യസ്യാപ്യന്തരേ മനോഃ .. 3,1.105 ..

ദേവതാനാം ഗണാഃ പഞ്ച പ്രോക്താ യേ തു ഭവിഷ്യതി .

ചാക്ഷുഷാശ്ച പവിത്രാശ്ച കനിഷ്ഠാ ഭ്രാജിതാസ്തഥാ .. 3,1.106 ..

വാചാവൃദ്ധാശ്ച ഇത്യേതേ പഞ്ച ദേവഗണാഃ സ്മൃതാഃ .

നിഷാദാദ്യാഃ സ്വരാഃ സപ്ത സപ്ത താന്വിദ്ധി ചാക്ഷുഷാൻ .. 3,1.107 ..

ബൃഹദാദ്യാനി സാമാനി കനിഷ്ഠാൻസപ്ത താന്വിദുഃ .

സപ്ത ലോകാഃ പവിത്രാസ്തേ ഭ്രാജിതാഃ സപ്തസിംധവഃ .. 3,1.108 ..

വാചാവൃദ്ധാനൃഷീന്വിദ്ധി മനോഃ സ്വായംഭുവസ്യ യേ .

സർവേ മന്വന്തരേദ്രാശ്ച വിജ്ഞേയാസ്തുല്യലക്ഷണാഃ .. 3,1.109 ..

തേജസാ തപസാ വുദ്ധ്യാ ബലശ്രുതപരാക്രമൈഃ .

ത്രൈലോക്യേ യാനി സത്ത്വാനി ഗതിമന്തി ധ്രുവാണി ച .. 3,1.110 ..

സർവശഃ സർവൈർഗുണൈസ്താനി ഇന്ദ്രാസ്ത്യേഽഭിഭവന്തി വൈ .

ഭൂതാപവാദിനോ ഹൃഷ്ടാ മധ്യസ്ഥാ ഭൂതവാദിനഃ .. 3,1.111 ..

ഭൂതാഭവാദിനഃ ശക്താസ്ത്രയോ വേദാഃ പ്രവാദിനാമ് .

അഗ്നീധ്രഃ കാശ്യപശ്ചൈവ പൗലസ്ത്യോ മാഗധശ്ച യഃ .. 3,1.112 ..

ഭാർഗവോ ഹ്യഗ്നിവാഹുശ്ച ശുചിരാങ്ഗിരസസ്തഥാ .

ശുക്രശ്ചൈവ തു വാസിഷ്ഠഃ പൗലഹോ മുക്ത ഏവ ച .. 3,1.113 ..

ആത്രേയഃ ശ്വാജിതഃ പ്രോക്തോ മനുപുത്രാനതഃ ശൃണു .

ഉരുർഗുരുശ്ച ഗംഭീരോ ബുദ്ധഃ ശുദ്ധഃ ശുചിഃ കൃതീ .. 3,1.114 ..

ഊർജസ്വീ സുബലശ്ചൈവ ഭൗത്യസ്യൈതേ മനോഃ സുതാഃ .

സാവർണാ മനവോ ഹ്യേതേ ചത്വാരോ ബ്രഹ്മണഃ സുതാഃ .. 3,1.115 ..

ഏകോ വൈവസ്വതശ്ചൈവ സാവർണോ മനുരുച്യതേ .

രൗച്യോ ഭൗത്യശ്ച യൗ തൗ തു മതൗ പൗലഹഭാർഗവൗ .

ഭൗത്യസ്യൈവാധിപത്യേ തു തൂർണം കല്പസ്തു പൂര്യതേ .. 3,1.116 ..

സൂത ഉവാച

നിഃശേഷേഷു തു സർവേഷു തദാ മന്വന്തരേഷ്വിഹ .. 3,1.117 ..

അന്തേഽനേകയുഗേ തസ്മിൻക്ഷീണേ സംഹാര ഉച്യതേ .

സപ്തൈതേ ഭാർഗവാ ദേവാ അന്തേ മന്വന്തരേ തദാ .. 3,1.118 ..

ഭുക്ത്വാ ത്രൈലോക്യമ ധ്യസ്ഥാ യുഗാഖ്യാ ഹ്യേകസപ്തതീഃ .

പിതൃഭിർമനുഭിഃ സാർദ്ധം ക്ഷീണേ മന്വന്തരേ തദാ .. 3,1.119 ..

അനാധാരമിദം സർവം ത്രൈലോക്യം വൈ ഭവിഷ്യതി .

തതഃ സ്ഥാനാ നി ശുഭ്രാണി സ്ഥാനിനാം താനി വൈ തദാ .. 3,1.120 ..

പ്രഭ്രശയന്തേ വിമുക്താനി താരാ ഋക്ഷഗ്രഹൈസ്തഥാ .

തതസ്തേഷു വ്യതീതേഷു ത്രൈലോക്യസ്യേശ്വരേഷ്വിഹ .. 3,1.121 ..

സംപ്രപ്തേഷു മഹർലോകം യസ്മിംസ്തേ കല്പവാസിനഃ .

അജിതാദ്യാ ഗണാ യത്ര ആയുഷ്മന്തശ്ചതുർദശ .. 3,1.122 ..

മന്വന്തരേഷു സർവേഷു ദേവാസ്തേ വൈ ചതുർദ്ദശ .

സശരീരാശ്ച ശ്രൂയന്തേ ജനലോകേ സഹാനുഗാഃ .. 3,1.123 ..

ഏവം ദേവേഷ്വതീതേഷു മഹർലോകാജ്ജനം പ്രതി .

ഭൂതാദിഷ്വവശിഷ്ടേഷു സ്ഥാവരാം തേഷു തേഷു വൈ .. 3,1.124 ..

ശൂന്യേഷു ലോകസ്ഥാനേഷു മഹാന്തേഷു ഭുവാദിഷു .

ദേവേഷു ച ഗതേഷ്വൂർദ്ധ്വം സായുജ്യം കല്പവാസിനാമ് .. 3,1.125 ..

സംഹൃത്യ താസ്തതോ ബ്രഹ്മാ ദേവർഷിപിതൃദാനവാൻ .

സംസ്ഥാപയതി വൈ സർഗമഹർദൃഷ്ട്വാ യുഗക്ഷയേ .. 3,1.126 ..

ചതുര്യുഗസഹസ്രാന്തമഹര്യദ്ബ്രഹ്മണോ വിദുഃ .

രാത്രിം യുഗസഹസ്രാന്താം തേ്ഹോരാത്രവിദോ ജനാഃ .. 3,1.127 ..

നൈമിത്തികഃ പ്രാകൃതികോ യശ്ചൈവാത്യന്തികോര്ഥതഃ .

ത്രിവിധിഃ സർവഭൂതാനാമിത്യേഷ പ്രതിസംചരഃ .. 3,1.128 ..

ബ്രാഹ്മോ നൈമിത്തികസ്തസ്യ കല്പദാഹഃ പ്രസംയമഃ .

പ്രതിസർഗേ തു ഭൂതാനാം പ്രാകൃതഃ കരണക്ഷയഃ .. 3,1.129 ..

ജ്ഞാനാച്ചാത്യന്തികഃ പ്രോക്തഃ കാരണാനാമസംഭവഃ .

തതഃ സംഹൃത്യ താൻബ്രഹ്മാ ദേവാംസ്ത്രൈലോക്യവാസിനഃ .. 3,1.130 ..

പ്രഹരതി പ്രകുരുതേ സർഗസ്യ പ്രലയം പുനഃ .

സുഷുപ്സുർഭഗവാൻബ്രഹ്മാ പ്രജാഃ സംഹരതേ തദാ .. 3,1.131 ..

തതോ യുഗസഹസ്രാന്തേ സംപ്രാപ്തേ ച യുഗക്ഷയേ .

തത്രാത്മസ്ഥാഃ പ്രജാഃ കർതും പ്രപേദേ സ പ്രജാപതിഃ .. 3,1.132 ..

തദാ ഭവത്യനാവൃഷ്ടിഃ സംതതാ ശതവാർഷികീ .

തയാ യാന്യല്പസാരാണി സത്ത്വാനി വൃഥിവീതലേ .. 3,1.133 ..

താന്യേവാത്ര പ്രലീയന്തേ ഭൂമിത്വമുപയാന്തി ച .

സപ്തരശ്മിരഥോ ഭൂത്വാ ഉദതിഷ്ഠദ്വിഭാവസുഃ .. 3,1.134 ..

അസഹ്യരശ്മിർഭഗവാൻപിബത്യംഭോ ഗഭസ്തിഭിഃ .

ഹരിതാ രശ്മയസ്തസ്യ ദീപ്യമാനാസ്തു സപ്തതിഃ .. 3,1.135 ..

ഭൂയ ഏവ വിവർത്തന്തേ വ്യാപ്നുവന്തോംബരം ശനൈഃ .

ഭൗമം കാഷ്ഠേന്ധനം തേജോ ഭൃശമദ്ഭിസ്തു ദീപ്യതേ .. 3,1.136 ..

തസ്മാദുദകഭൃത്സൂര്യസ്തപതീതി ഹി കഥ്യതേ .

നാവൃഷ്ട്യാ തപതേ സൂർയ്യോ നാവൃഷ്ട്യാ പരിഷിച്യതേ .. 3,1.137 ..

നാവൃഷ്ട്യാ പരിവിശ്യേത വാരിണാ ദീപ്യതേ രവിഃ .

തസ്മാദപഃ പിബന്യോ വൈ ദീപ്യതേ രവിരംബരേ .. 3,1.138 ..

തസ്യ തേ രശ്മയഃ സപ്ത പിബന്ത്യംഭോ മഹാർണവാത് .

തേനാഹാരേണ സംദീപ്താഃ സൂര്യാഃ സപ്ത ഭവന്ത്യുത .. 3,1.139 ..

തതസ്തേ രശ്മയഃ സപ്ത സൂര്യഭൂതാശ്ചതുർദ്ദിശമ് .

ചതുർലോകമിമം സർവം ദഹന്തി ശിഖിനസ്തദാ .. 3,1.140 ..

പ്രാപ്നുവന്തി ച താഭിസ്തു ഹ്യൂർദ്ധ്വം ചാധശ്ച രശ്മിഭിഃ .

ദീപ്യന്തേ ഭാസ്കരാഃ സപ്ത യുഗാന്താഗ്നിപ്രതാപിനഃ .. 3,1.141 ..

തേ വാരിണാ പ്രദീപ്താശ്ച ബഹുസാഹസ്രരശ്മയഃ .

സ്വം സമാവൃത്യ തിഷ്ഠന്തി നിർദഹന്തോ വസുംധരാമ് .. 3,1.142 ..

തതസ്തേഷാം പ്രതാപേന ദഹ്യമാനാ വസുംധരാ .

സാദ്രിനദ്യർണവാ പൃഥ്വീ നിസ്നേഹാ സമപദ്യത .. 3,1.143 ..

ദീപ്താഭിഃ സംതതാഭിശ്ച ചിത്രാഭിശ്ച സമന്തതഃ .

അധശ്ചോർധ്വം ച തിര്യക്ച സംരുദ്ധാ സൂര്യരശ്മിഭിഃ .. 3,1.144 ..

സൂര്യാഗ്നീനാം പ്രവൃദ്ധാനാം സംസൃഷ്ടാനാം പരസ്പരമ് .

ഏകത്വമുപയാതാനാമേകജ്വാലാ ഭവത്യുത .. 3,1.145 ..

സർവലോകപ്രണാശശ്ച സോഽഗ്നിർഭൂത്വാനുമണ്ഡലീ .

ചതുർലോകമിദം സർവം നിർദഹത്യാശു തേജസാ .. 3,1.146 ..

തതഃ പ്രലീനേ സർവസ്മിഞ്ജങ്ഗമേ സ്ഥാവരേ തഥാ .

നിർവൃക്ഷാ നിസ്തൃണാ ഭൂമിഃ കൂർമപൃഷ്ഠസമാ ഭവേത് .. 3,1.147 ..

അംബരീഷമിവാഭാതി സർവമപ്യഖിലം ജഗത് .

സർവമേവ തദർചിർഭിഃ പൂർണം ജാജ്വല്യതേ ഘനഃ .. 3,1.148 ..

ഭൂതലേ യാനി സത്ത്വാനി മഹോദധിഗതാനി ച .

തതസ്താനി പ്രലീയന്തേ ഭൂമിത്വമുപയാന്തി ച .. 3,1.149 ..

ദ്വീപാശ്ച പർവതാശ്ചൈവ വർഷാണ്യഥ മഹോദധിഃ .

സർവം തദ്ഭസ്മസാച്ചക്രേ സർവാത്മാ പാവകസ്തു സഃ .. 3,1.150 ..

സമുദ്രേഭ്യോ നദീഭ്യശ്ച പാതാലേഭ്യശ്ച സർവശഃ .

പിബത്യപഃ സമിദ്ധോഽഗ്നിഃ പൃഥിവീമാശ്രിതോ ജ്വലൻ .. 3,1.151 ..

തതഃ സംവർദ്ധിതഃ ശൈലാനതി ക്രമ്യ ഗ്രഹാംസ്തഥാ .

ലോകാൻസംഹരതേ ദീപ്തോ ഘോരഃ സംവർത്തകോഽനലഃ .. 3,1.152 ..

തതഃ സ പൃഥിവീം ഭിത്ത്വാ രസാതലമശോഷ്യത് .

നിർദഹ്യാന്തേ തു പാതാലം വായുലോകമഥാദഹത് .. 3,1.153 ..

അധസ്താത്പൃഥിവീം ദഗ്ധ്വാ തൂർദ്ധ്വം സ ദഹതോ ദിവമ് .

യോജനാനാം സഹസ്രാണി പ്രയുതാന്യർബുദാനി ച .. 3,1.154 ..

ഉദതിഷ്ഠഞ്ശിഖാസ്തസ്യ ബഹ്വ്യഃ സംവർത്തകസ്യ തു .

ഗന്ധർവാംശ്ച പിശാചാംശ്ച സമഹോരഗരാക്ഷസാൻ .. 3,1.155 ..

തദാ ദഹതി സംദീപ്തോ ഗോലകം ചൈവ സർവശഃ .

ഭൂർലോകം ച ഭുവർല്ലോകം സ്വർലോകം ച മഹസ്തഥാ .. 3,1.156 ..

ഘോരോ ദഹതി കാലാഗ്നിരേവം ലോകചതുഷ്ടയമ് .

വ്യാപ്തേഷു തേഷു ലോകേഷു തിര്യഗൂർദ്ധ്വമഥാഗ്നിനാ .. 3,1.157 ..

തത്തേജഃ സമനുപ്രാപ്യ കൃത്സ്നം ജഗദിദം ശനൈഃ .

അയോഗുഡനിഭം സർവം തദാ ഹ്യേവം പ്രകാശതേ .. 3,1.158 ..

തതോ ഗജകുലാകാരാസ്തഡിദ്ഭിഃ സമലങ്കൃതാഃ .

ഉത്തിഷ്ഠന്തി തദാ ഘോരാ വ്യോമ്നി സംവർതകാ ഘനാഃ .. 3,1.159 ..

കേചിന്നീലോത്പലശ്യാമാഃ കേചിത്കുമുദസന്നിഭാഃ .

കേചിദ്വൈഡൂര്യസംകാശാ ഇന്ദ്രനീലനിഭാഃ പരേ .. 3,1.160 ..

ശങ്ഖകുന്ദനിഭാശ്ചാന്യേ ജാത്യഞ്ജനനിഭാസ്തഥാ .

ധൂമ്രവർണാ ഘനാഃ കേചിത്കേചിത്പീതാഃപയോധരാഃ .. 3,1.161 ..

കേചിദ്രാസഭവർണാഭാ ലാക്ഷാരസനിഭാസ്തഥാ .

മനശിലാഭാസ്ത്വപരേ കപോതാഭാസ്തഥാംബുദാഃ .. 3,1.162 ..

ഇന്ദ്രഗോപനിഭാഃ കേചിദ്ധരിതാലനിഭാസ്തഥാ .

ചാഷപത്രനിഭാഃ കേചിദുത്തിഷ്ഠന്തി ഘനാ ദിവി .. 3,1.163 ..

കേചിത്പുരവരാകാരാഃ കേചിദ്ഗജകുലോപമാഃ .

കേചിത്പർവതസംകാശാഃ കേചിത്സ്ഥലനിഭാ ഘനാഃ .. 3,1.164 ..

ക്രീഡാഗാരനിഭാഃ കേചിത്കേചിന്മീനകുലോപമാഃ .

ബഹുരൂപാ ഘോരരൂപാ ഘോരസ്വരനിനാദിനഃ .. 3,1.165 ..

തദാ ജലധരാഃ സർവേ പൂരയന്തി നഭസ്തലമ് .

തതസ്തേ ജലദാ ഘോരരാവിണോ ഭാസ്കരാത്മകാഃ .. 3,1.166 ..

സപ്തധാ സംവൃതാത്മാനസ്തമഗ്നിം ശമയന്ത്യുത .

തതസ്തേ ജലദാ വർഷം മുഞ്ചന്തി ച മഹൗഘവത് .. 3,1.167 ..

സുഘോരമശിവം സർവം നാശയന്തി ച പാവകമ് .

പ്രവൃഷ്ടൈശ്ച തഥാത്യർഥം വാരിണാ പൂര്യതേ ജഗത് .. 3,1.168 ..

അദ്ഭിസ്തേജോഭിഭൂതം ച തദാഗ്നിഃ പ്രവിശത്യപഃ .

നഷ്ടേ ചാഗ്നൗ വർഷഗതേ പയോദാഃ പാവകോദ്ഭവാഃ .. 3,1.169 ..

പ്ലാവയന്തോ ജഗത്സർവം ബൃഹജ്ജലപരിസ്രവൈഃ .

ധാരാഭിഃ പൂരയന്തീമം ചോദ്യമാനാഃ സ്വയംഭുവാ .. 3,1.170 ..

അന്യേ തു സലിലൗഘൈസ്തു വേലാമഭിഭവന്ത്യപി .

സാദ്രിദ്വീപാന്തരം പീതം ജലമന്നേഷു തിഷ്ഠതി .. 3,1.171 ..

പുനഃ പതതി ഭൂമൗ തത്പയോധസ്താന്നഭസ്തലേ .

സംവേഷ്ടയതി ഘോരാത്മാ ദിവി വായുഃ സമന്തതഃ .. 3,1.172 ..

തസ്മിന്നേകാർമവേ ഘോരേ നഷ്ടേ സ്ഥാവരരജങ്ഗമേ .

പൂർമേ യുഗസഹസ്രേ വൈ നിഃശേഷഃ കല്പ ഉച്യതേ .. 3,1.173 ..

അഥാംഭസ്യ്വ്വൃതേ ലോകേ പ്രാഹുരേകാർമവം ബുധാഃ .

അഥ ഭൂമിർജലം ഖം ച വായുശ്ചൈകാർമവേ തദാ .. 3,1.174 ..

നഷ്ടേ്നലേ്സ്ധഭൂതേ തു പ്രാജ്ഞായത ന കിഞ്ചന .

പാർഥിവാസ്ത്വഥ സാമുദ്രാ ആപോ ദൈവ്യാശ്ച സർവശഃ .. 3,1.175 ..

അസരന്ത്യോ വ്രജന്ത്യൈക്യം സലിലാഖ്യാം ഭജന്ത്യുത .

ആഗതാഗതികേ ചൈവ തദാ തത്സലിലം സ്മൃതമ് .. 3,1.176 ..

പ്രച്ഛാദ്യതി മഹീമേതാമർണവാഖ്യം തു തജ്ജലമ് .

ആഭാതി യസ്മാത്തദ്ഭാഭിർഭാശബ്ദോ വ്യാപ്തിദീപ്തിഷു .. 3,1.177 ..

ഭസ്മ സർവമനുപ്രാപ്യ തസ്മാദംഭോ നിരുച്യതേ .

നാനാത്വേ ചൈവ ശീഘ്രേ ച ധാതുർവൈ അര ഉച്യതേ .. 3,1.178 ..

ഏകാർമവേ തദാ ഹ്യോ വൈ ന ശീഘ്രസ്തേന താ നരാഃ .

തസ്മിന്യുഗസഹസ്രാന്തേ ദിവസേ ബ്രഹ്മണോ ഗതേ .. 3,1.179 ..

താവന്തം കാലമേവം തു ഭവത്യേകാർമവം ജഗത് .

തദാ തു സർവേ വ്യാപാരാ നിവർത്തന്തേ പ്രജാപതേഃ .. 3,1.180 ..

ഏകമേകാർണവേ തസ്മിന്നഷ്ടേ സ്ഥാവരജങ്ഗമേ .

തദാ സ ഭവതി ബ്രഹ്മാ സഹസ്രാക്ഷഃ സഹസ്രപാത് .. 3,1.181 ..

സഹസ്രശീർഷാ സുമനാഃ സഹസ്രപാത്സഹസ്രചക്ഷുർവദനഃ സഹസ്രവാക് .

സഹസ്രബാഹുഃ പ്രഥമഃ പ്രജാപതിസ്ത്രയീ മയോ യഃ പുരുഷോ നിരുച്യതേ .. 3,1.182 ..

ആദിത്യവർമാ ഭുവനസ്യ ഗോപ്താ അപൂർവ ഏകഃ പ്രഥമസ്തുരാഷാട് .

ഹിരണ്യഗർഭഃ പുരുഷോ മഹാന്വൈ സംപഠ്യതേ വൈ രജസഃ പരസ്താത് .. 3,1.183 ..

ചതുര്യുഗസഹസ്രാന്തേ സർവതഃ സലിലാപ്ലുതേ .

സുഷുപ്സുരപ്രകാശേപ്സുഃ സ രാത്രിം കുരുതേ പ്രഭുഃ .. 3,1.184 ..

ചതുർവിധാ യദാ ശേതേ പ്രജാഃ സർവാ ലയം ഗതാഃ .

പശ്യന്തി തം മഹാത്മാനം കാലം സപ്ത മഹർഷയഃ .. 3,1.185 ..

ജനലോകം വിവർത്താസ്തേ തപസാ ലബ്ധചക്ഷുഷഃ .. 3,1.185 ..

ഭൃഗ്വാദയോ മഹാത്മാനഃ പൂർവേ വ്യാഖ്യാതലക്ഷണാഃ .. 3,1.186 ..

സത്യാദീൻസപ്തലോകാന്വൈ തേ ഹി പശ്യന്തി ചക്ഷുഷാ .

ബ്രഹ്മാണം തേ തു പശ്യന്തി സദാ ബ്രാഹ്മീഷു രാത്രിഷു .. 3,1.187 ..

സപ്തർഷയഃ പ്രപശ്യന്തി സ്വപ്നം കാലം സ്വരാത്രിഷു .

കല്പാനാം പരമേഷ്ടി ത്വാത്തസ്മാദാദ്യഃ സ പഠ്യതേ .. 3,1.188 ..

സ സ്രഷ്ടാ സർവഭൂതാനാം കല്പാദിഷു പുനഃ പുനഃ .

ഏവമേശായിത്വാ തു ഹ്യാത്മന്യേവ പ്രജാപതിഃ .. 3,1.189 ..

അഥാത്മനി മഹാതേജാഃ സർവമാദായ സർവകൃത് .

തതഃ സ വസതേ രാത്രിം തമസ്യേകാർണവേ ജലേ .. 3,1.190 ..

തതോ രാത്രിക്ഷയേ പ്രാപ്തേ പ്രതി ബുദ്ധഃ പ്രജാപതിഃ .

മനഃ സിസൃക്ഷയാ യുക്തഃ സർഗായ നിദധേ പുനഃ .. 3,1.191 ..

ഏവം സ ലോകേ നിർവൃത്ത ഉപശാന്തേ പ്രജാപതൗ .

ബ്രാഹ്മേ നൈമിത്തികേ തസ്മിൻകല്പിതേ വൈ പ്രസംയമേ .. 3,1.192 ..

ദേഹൈർവിയോഗഃ സത്ത്വാനാം തസ്മിന്വൈ കൃത്സ്നശഃ സ്മൃതഃ .

തതോ ധഗ്ധേഷു ഭൂതേഷു സർവേഷ്വാദിത്യരശ്മിഭിഃ .. 3,1.193 ..

ദേവർഷിമനുവര്യേഷു തസ്മിന്നംബുപ്ലവേ തദാ .

ഗന്ധർവാദീനി സത്ത്വാനി പിശായാന്താനി സർവശഃ .. 3,1.194 ..

കല്പാദാവപ്രതപ്താനി ജനമേവാശ്രയന്തി വൈ .

തിര്യഗ്യോനീനി നരകേ യാനി യാനി ഗതാന്യപി .. 3,1.195 ..

തദാ താന്യാപി ദഗ്ധാനി ധൂതപാപാനി സർവശഃ .

ജലേ താന്യുപപദ്യന്തേ യാവത്സംപ്ലവതേ ജഗത് .. 3,1.196 ..

വ്യുഷ്ടായാം ച രചന്യാം തു ബ്രഹ്മണോऽവ്യക്തയോനിതഃ .
ജായന്തേ ഹി പുനസ്താനി സർവഭൂതാനി കൃതസ്നശഃ .. 3,1.197 ..
ഋഷയോ മനവോ ദേവാഃ പ്രജാഃ സർവാശ്ചതുർവിധാഃ .
തേഷാമപി ച സിദ്ധാനാം നിധനോത്പത്തിരുച്യതേ .. 3,1.198 ..
യഥാസൂര്യസ്യ ലോകേऽസ്മിന്നുദയാസ്തമനേ സ്മൃതേ .
തഥാ ജന്മനിരോധശ്ച ഭൂതാനാമിഹ ദൃശ്യതേ .. 3,1.199 ..
ആഭൂതസംപ്ലവാത്തസ്മാദ്ഭവഃ സംസാര ഉച്യതേ .
യഥാ സർവാണി ഭൂതാനാം ജായന്തേ വർഷണേഷ്വിഹ .. 3,1.200 ..
സ്ഥാവരാദീനി നിയമാത്കല്പേ കല്പേ തഥാ പ്രജാഃ .
യഥാർത്താവൃതുലിങ്ഗാനി നാനാരൂപാണി പര്യയേ .. 3,1.201 ..
ദൃശ്യന്തേ താനി താന്യേവ തഥാ ബ്രഹ്മദ്യുരാത്രിഷു .
പ്രത്യാഹാരേ വിസർഗേ ച ഗതിമന്തി ധ്രുവാണി ച .. 3,1.202 ..
നിഷ്ക്രമന്തേ വിശന്തേ ച പ്രജാഃ കാലേ പ്രജാപതിമ് .
ബ്രഹ്മാണം സർവഭൂതാനി മഹായോഗം മഹേശ്വരമ് .. 3,1.203 ..
സ സ്രഷ്ടാ സർവഭൂതാനാം കല്പാദിഷു പുനഃ പുനഃ .
വ്യക്തോऽവ്യക്തോ മഹാദേവസ്തസ്യ സർവമിദം ജഗത് .. 3,1.204 ..
യേനൈവ സൃഷ്ടാഃ പ്രഥമം പ്രയാതാ ആപോ ഹി മാർഗേണ മഹീതലേऽസ്മിൻ .
പൂർവം പ്രയാതേന യഥാത്വഥാപസ്തേനൈവ തേനൈവ തു സ്വർവ്രജന്തി .. 3,1.205 ..
യഥാ ശുഭേന ത്വശുഭേന ചൈവ തത്രൈവ തത്രൈവ വിവർത്തമാനാഃ .
മർത്യാസ്തു ദേഹാന്തരഭാവിതത്വാദ്രവേർവശാദൂർധ്വമധശ്ചരന്തി .. 3,1.206 ..
യേ ചാപി ദേവാ മനവഃ പ്രജേശാ അന്യേऽപി യേ സ്വർഗഗതാശ്ച സിദ്ധാഃ .
തദ്ഭാവിതാഃ ഖ്യാതിവശാശ്ച ധർമ്യാഃ പുനർവിസർഗേണ ഭവന്തി സത്ത്വാഃ .. 3,1.207 ..
അത ഊർധ്വം പ്രവക്ഷ്യാമി കാലമാഭൂതസംപ്ലവമ് .
മന്വന്തരാണി യാനി സ്യുർവ്യാഖ്യാതാനി മയാ ദ്വിജാഃ .. 3,1.208 ..

സഹ പ്രജാനിസർഗേണ സഹ ദേവൈശ്ചതുർദ്ദശ .

സാ യുഗാഖ്യാ സഹസ്രം തു സർവാണ്യേവാന്തരാണി വൈ .. 3,1.209 ..

അസ്യാഃ സഹസ്രേ ദ്വ പൂർണ വിശേഷഃ കല്പ ഉച്യതേ .

ഏതദ്ബ്രാഹ്മമഹർജ്ഞേയം തസ്യ സഖ്യാം നിബോധത .. 3,1.210 ..

നിമേഷതുല്യമാത്രാ ഹി കൃതാ ലബ്ദക്ഷണേന തു .

മാനുഷാക്ഷിനിമേഷാസ്തു കാഷ്ഠാ പഞ്ചദശ സ്മൃതാഃ .. 3,1.211 ..

നവ ക്ഷണസ്തു പഞ്ചൈവ വിംശത്കാഷ്ഠാ തു തേ ത്രയഃ .

പ്രസ്ഥാ സപ്തോ ദകാശ്ചൈവ സാധികാക്തു ലവഃ സ്മൃതഃ .. 3,1.212 ..

ലവാസ്ത്രിംശത്കലാ ജ്ഞേയാ മുഹൂർത്തസ്ത്രിംശതഃ കലാഃ .

മുഹൂർത്താസ്തു പുനസ്ത്രിംശദഹോരാത്രമിതി സ്ഥിതിഃ .. 3,1.213 ..

അഹോരാത്രം കലാനാം തു അധികാനി ശതാനി ഷട് .

താശ്ചൈവ സംഖ്യായാ ജ്ഞേയാശ്ചന്ദ്രാദിത്യഗതിര്യഥാ .. 3,1.214 ..

നിമേഷാ ദശപഞ്ചേവം കാഷ്ഠാ സ്താസ്ത്രിംശതഃ കലാ .

ത്രിംശത്കലാ മുഹൂർത്തം തു ദശഭാഗം കലാ സ്മൃതമ് .. 3,1.215 ..

ചത്വാരിംശത്കലാഃ പഞ്ച മുഹൂർത്ത ഇതി സംജ്ഞിതഃ .

മുഹൂർത്താശ്ച ലവാശ്ചാപി പ്രമാണജ്ഞൈഃ പ്രകല്പിതാഃ .. 3,1.216 ..

തഥാനേനാംഭസശ്ചാപിം പലാന്യഥ ത്രയോദശ .

മാഗധേനൈവ മാനേന ജലപ്രസ്ഥോ വിധീയതേ .. 3,1.217 ..

ഏതേ വാരാപ്ലുതപ്രസ്ഥാശ്ചത്വാരോ നാലികോച്ചയഃ .

ഹേമമാഷൈഃ കൃതച്ഛിദ്രശ്ചതുർഭിശ്ചതുരങ്ഗുലൈഃ .. 3,1.218 ..

സമാഹനി ച രാത്രൗ ച മുഹൂർത്താ വൈ ദ്വിനാലികാഃ .

രവേർഗതിവിശേഷേണ സർവേഷ്വേതേഷു നിത്യശഃ .. 3,1.219 ..

അധികം ഷട്ശതം യച്ച കലാനാം പ്രവിധീയതേ .

തദഹർമാനുഷം ജ്ഞേയം നാക്ഷത്രം തു ദശാധികമ് .. 3,1.220 ..

സാവനേന തു മാനേന അബ്ദോഽയം മാനുഷഃ സ്മൃതഃ .

ഏതദ്ദിവ്യമഹോരാത്രമിതി ശാസ്ത്രവിനിശ്ചയഃ .. 3,1.221 ..

അഹ്ലാനേന തു യാ സംഖ്യാ മാസർത്വയനവാർഷികീ .
തദാ ബദ്ധമിദം ജ്ഞാനം സംജ്ഞയാ ഹ്യുപലക്ഷിതമ് .. 3,1.222 ..
കലാനാം തു പരിമാണം കലാ ഇത്യഭിധീയതേ .
യദഹോ ബ്രഹ്മണഃ പ്രോക്തം ദിവ്യാ കോടീ തു സാ സ്മൃതാ .. 3,1.223 ..
ശതാനാം ച സഹസ്രാണി ദശദ്വിഗുണിതാനി ച .
നവതിം ച സഹസ്രാണി തഥൈവാന്യാനി യാനി തു .. 3,1.224 ..
ഏതച്ഛ്രുത്വാ തു ഋഷയോ വിസ്മയം പരമാദ്ഭുതമ് .
സംഖ്യാസംഭജനം ജ്ഞാനമപൃച്ഛൻസുതരാം തദാ .. 3,1.225 ..
ഋഷയ ഊചുഃ
സംപ്രകാലന മാനം തു മാനുഷേണൈവ സമ്മതമ് .
മാനേന ശ്രോതുമിച്ഛാമഃ സംക്ഷേപാർഥപാദാക്ഷരമ് .. 3,1.226 ..
തേഷാം ശ്രുത്വാ സ ദേവസ്തു വായുർലോകഹിതേ രതഃ .
സംക്ഷേപാദ്വിവ്യചക്ഷുഷ്ട്വാ ത്പ്രോവാച വചനം പ്രഭുഃ .. 3,1.227 ..
ഏതേ രാത്ര്യഹനീ പൂർവം കീർതിതേ ത്വിഹ ലൗകികേ .
താസാം സംഖ്യാഥ വർഷാഗ്രം ബ്രാഹ്മേ വക്ഷ്യാമ്യഹഃക്ഷയേ .. 3,1.228 ..
കോഢീശതാനി ചത്വാരി വർഷാണി മാനുഷാണി തു .
ദ്വാത്രിംശച്ച തഥാ കോട്യഃ സംഖ്യാതാഃ സംഖ്യയാ ദ്വിജൈഃ .. 3,1.229 ..
തഥാ ശതസഹസ്രാണി ഏകോനനവതിഃ പുനഃ .
അശീതിശ്ച സഹസ്രാണി ഏഷ കാലഃ പ്ലവസ്യ തു .. 3,1.230 ..
മാനുഷാഖ്യേന സംഖ്യാതഃ കാലോ ഹ്യാഭൂതസം പ്ലവഃ .
സപ്തസൂര്യപ്രദഗ്ധേഷു തദാ ലോകേഷു തേഷു വൈ .
മഹാഭൂതേഷു ലീയന്ത പ്രജാഃ സർവാശ്ചതുർവിധാഃ .. 3,1.231 ..
സലിലേനാപ്ലുതേ ലോകേ നഷ്ടേ സ്ഥാവരജങ്ഗമേ .. 3,1.232 ..
വിനിവൃത്തേ ച സംഹാരേ ഉപശാന്തേ പ്രജാപതൗ .
നിരാലോകേ പ്രദഗ്ധേ തു നൈശേന തമസാ വൃതേ .. 3,1.233 ..
ഈശ്വരാധിഷ്ഠിതേ ത്വസ്മിം സ്തദാ ഹ്യേകാർമവേ കില .

താവദേകാർമവേ ജ്ഞേയം യാവദാസീദഹഃ പ്രഭോഃ .. 3,1.234 ..

രാത്രിസ്തു സലിലാവസ്ഥാ നിവൃത്തൗ വാപ്യഹഃ സ്മൃതമ് .

അഹോരാത്രസ്തഥൈവാസ്യ ക്രമേണ പരിവർതതേ .. 3,1.235 ..

ആഭൂതസംപ്ലവോ ഹ്യേഷ അഹോരാത്രഃ സ്മൃതഃ പ്രഭോഃ .

ത്രൈലോക്യേ യാനി സത്ത്വാനി ഗതിമന്തിധ്രുവാണി ച .. 3,1.236 ..

ആഭൂതേഭ്യഃ പ്രലീയന്തേ തസ്മാദാഭൂതസംപ്ലവഃ .

അതീതാ വർതമാനാശ്ച തഥൈവാനാഗതാഃ പ്രജാഃ .. 3,1.237 ..

ദിവ്യസംഖ്യാ പ്രസംഖ്യാതാ അപരാർധഗുണീകൃതാഃ .

പരാർദ്ധം ദ്വിഗുണം ചാപി പരമായുഃ പ്രകീർത്തതമ് .. 3,1.238 ..

ഏതാവാൻസ്ഥിതികാലസ്തു ഹ്യജസ്യേഹ പ്രജാപതേഃ .

സ്ഥിത്യന്തം പ്രതിസർഗശ്ച ബ്രഹ്മണഃ പരമേഷ്ഠിനഃ .. 3,1.239 ..

യഥാ വായുപ്രവേഗേന ദീപാർചിരുപശമ്യതി .

തഥൈവ പ്രതിസർഗേണ ബ്രഹ്മാ സമുപശാമ്യതി .. 3,1.240 ..

തഥാ സ്വപ്രതിസംസൃഷ്ടേ മഹദാദൗ മഹേശ്വരേ .

മഹത്പ്രലീയതേ വ്യക്തേ ഗുണസാമ്യം തതോ ഭവേത് .. 3,1.241 ..

ഇത്യേഷ വഃ സമാഖ്യാതോ മയാ ഹ്യാഭൂതസംപ്ലവഃ .

ബ്രഹ്മനൈമിത്തികോ ഹ്യേഷ സംപ്രക്ഷാലനസംയമഃ .

സമാസേന സമാഖ്യാതോ ഭൂയഃ കിം വർമയാമി വഃ .. 3,1.242 ..

യ ഇദം ധാരയേന്നിത്യം ശൃണുയാദ്വാപ്യഭീക്ഷ്ണശഃ .

കീർത്തയേദ്വർണയേദ്വാപി മഹതീം സിദ്ധിമാപ്നുയാത് .. 3,1.243 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ ഉത്തരഭാഗേ ചതുർഥ ഉപസംഹാരപാദേ ആഭൂതസംപ്ലവാഖ്യവർണനം നാമ പ്രഥമോऽധ്യായഃ

ഓം. P.R. IYER 10.4.2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ/അധ്യായഃ_1&oldid=365923"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

▪